

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060202

PROTOKOLL
2018-12-21 och
2019-01-18
Föredragning i
Stockholm

Aktbilaga 27
Mål nr M 8000-18

RÄTTEN

Hovrättsråden Per Sundberg, Christina Ericson och Li Brismo, referent

FÖREDRAGANDE OCH PROTOKOLLFÖRARE

Föredraganden Ulrika Agerskans

PARTER

Sökande

CL

Ombud: Advokat AL

Motpart

1. Länsstyrelsen i Västra Götalands län
403 40 Göteborg

2. Svenska Designhus AB, 556458-3333
Nordviks Strand 25
471 95 Skärhamn

Ombud för 2: jur. kand. JD

SAKEN

Klagan över domvilla

TIDIGARE AVGÖRANDE

Vänersborgs tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2018-02-21 i mål
nr M 3955-17

Dok.Id 1468194

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00	08-561 675 59	måndag – fredag
103 17 Stockholm		08-561 675 50		09:00–16:30
		E-post: svea.hovratt@dom.se		
		www.svea.se		

Svenska Designhus AB (bolaget) gav in en anmälan till länsstyrelsen om utökning av befintlig brygga på bolagets fastighet XXX i Tjörns kommun. Vid länsstyrelsens samråd med angränsande och berörda grannar motsatte sig CL, som äger fastigheten XXY, den anmälda vattenverksamheten. Länsstyrelsen beslutade den 27 september 2017 att förelägga bolaget att ansöka om tillstånd enligt 11 kap. 9 § miljöbalken. Som skäl angav länsstyrelsen i huvudsak att i och med att den anmälda anläggningen ska uppföras i nära anslutning till fastigheten XXY kan placeringen utgöra en faktor där påverkan på enskilt intresse inte kan uteslutas, vilket föranleder att det föreligger motstridiga enskilda intressen.

Sedan bolaget överklagat länsstyrelsens beslut, beslutade mark- och miljödomstolen den 21 februari 2018 att upphäva länsstyrelsens beslut. Mark- och miljödomstolen anförde som skäl i huvudsak att domstolen bedömde att inget enskilt intresse på fastigheten XXY påverkas i sådan mån att det skulle vara påkallat med ett tillståndsförfarande samt att verksamheten inte kan antas medföra betydande påverkan på allmänna eller enskilda intressen, som inte kan hanteras inom ramen för tillsynen.

CL har klagat över domvilla. Han har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska undanröja mark- och miljödomstolens dom och återförvisa målet dit för förnyad prövning. Han har även yrkat ersättning för sina rättegångskostnader i Mark- och miljööverdomstolen.

Bolaget har yrkat att klagan över domvilla i första hand ska avvisas och i andra hand ska avslås. Bolaget har yrkat ersättning för sina rättegångskostnader i Mark- och miljööverdomstolen.

Länsstyrelsen har avstått från att yttra sig i målet.

CL har anfört i huvudsak följande:

Under senare delen av våren 2018 noterade han att anläggningsarbeten påbörjades i vattnet utanför bryggan på XXX. Efter kontakter med länsstyrelsen uppdagades att bolaget hade överklagat länsstyrelsens föreläggande om tillståndsplikt till mark- och miljödomstolen som upphävt länsstyrelsens beslut. Domen hade föregåtts av skriftväxling mellan bolaget och länsstyrelsen. Vidare hade domstolen hållit sammanträde och syn på platsen. Överprövningen i domstolen var helt okänd för honom och han hade varken kallats till sammanträde, getts tillfälle till yttrande i målet eller fått del av överklagandet och övriga handlingar.

Då länsstyrelsens beslut grundades på befarad inverkan på hans enskilda intresse i fråga om den planerade vattenverksamheten borde mark- och miljödomstolen ha behandlat honom som motpart i målet och därmed gett honom tillfälle att bevaka sitt intresse under målets handläggning. Mark- och miljödomstolens dom har haft rättsverkan mot honom såsom ägare till berört vattenområde inom XXY och den har inneburit att han lidit förfång.

Bolaget har anfört i huvudsak följande: CL har inte någon talerätt. Klagomålet är uppenbart ogrundad då det av mark- och miljödomstolens domskäl framgår att aktuell vattenverksamhet inte kräver tillstånd utan endast är anmälningspliktig. För att en vattenverksamhet av aktuellt slag ska kunna betraktas som tillståndspliktig krävs motsättningar mellan legitima enskilda intressen. I avsaknad av sådana motsättningar har det inte funnits anledning att betrakta CL som motpart med talerätt i mark- och miljödomstolen, än mindre att kalla honom till förhandling. CL har getts möjlighet att framföra sina synpunkter på bolagets ansökan i länsstyrelsen. Han har således i rimlig omfattning fått föra fram sina åsikter.

Efter föredragning fattar Mark- och miljööverdomstolen följande

BESLUT (att meddelas 2019-02-05)

1. Mark- och miljööverdomstolen bifaller klagan över domvilla och undanröjer mark- och miljödomstolens dom samt återförvisar målet till mark- och miljödomstolen för fortsatt handläggning.
2. Svenska Designhus AB ska ersätta CL för rättegångskostnader i Mark- och miljööverdomstolen med 20 781 kr avseende ombudsarvode jämte ränta enligt 6 § räntelagen från dagen för detta beslut till dess betalning sker.

Skälen för beslutet

Av 42 § lagen (1996:242) lagen om domstolsärenden, ärendelagen, följer att 59 kap. 1–3 §§ och 5 § första stycket rättegångsbalken ska tillämpas i fråga om särskilda rättsmedel.

En dom ska undanröjas på grund av domvilla om domen har getts mot någon som inte har varit rätteligen stämd och inte heller har fört talan i målet, eller genom domen någon, som inte har varit part i målet, lider förfång (59 kap. 1 § första stycket 2 rättegångsbalken). Klagan över domvilla ska i detta fall göras inom sex månader från det att klaganden fick kännedom om domen (59 kap. 2 § andra stycket rättegångsbalken).

CL har yttrat sig i länsstyrelsen efter att ha fått tillfälle till det (jfr 22 § förordningen [1998:1388] om vattenverksamhet m.m.). Vidare har länsstyrelsen förelagt bolaget att söka tillstånd till vattenverksamheten med hänvisning till påverkan på CL enskilda intressen (jfr 23 § ovan nämnda förordning). CL äger grannfastigheten till den fastighet där bolaget avser att utöka sin brygga och får anses berörd av den aktuella vattenverksamheten på ett sådant sätt att han är sakägare. Mot denna bakgrund har CL innehaft motpartsställning i mark- och miljödomstolen (5 kap. 3 § lagen [2010:921] om mark- och miljödomstolar). Med

hänsyn till utgången i mark- och miljödomstolen borde han därför ha fått tillfälle att yttra sig över bolagets överklagande och kallats till mark- och miljödomstolens sammanträde med syn (5 kap. 1 § lagen om mark- och miljödomstolar samt 15 §, 18 § och 22 § ärendelagen). Genom att så inte skett får domvilla anses ha förekommit (59 kap. 1 § första stycket 2 rättegångsbalken). CL klagan över domvilla ska därför bifallas, mark- och miljödomstolens dom undanröjas och målet återförvisas till mark- och miljödomstolen för fortsatt handläggning.

Om ett mål återförvisas ska frågan om rättegångskostnad i den högre rätten prövas i samband med målet efter dess återupptagande (59 kap. 3 § fjärde stycket jämförd med 18 kap. 15 § tredje stycket rättegångsbalken). Detta gäller dock inte vid återförvisning till en myndighet som inte kan pröva frågan om rättegångskostnader (se t.ex. NJA 1990 s. 42, NJA 1997 s. 805, NJA 2002 s. 613 och NJA 2013 s. 223).

I mål som överklagats till mark- och miljödomstol ska ärendelagen tillämpas om inte annat har föreskrivits. Bestämmelsen i 32 § ärendelagen om rättegångskostnadsansvar ska dock inte tillämpas (5 kap. 1 § lagen om mark- och miljödomstolar). Miljöbalken innehåller inte några bestämmelser om rättegångskostnadsansvar för den aktuella ärendetypen. Eftersom det inte finns någon rätt att få ersättning i mark- och miljödomstolen för överklagade mål enligt miljöbalken kan frågan om rättegångskostnader inte prövas av mark- och miljödomstolen i det återupptagna målet. Det ankommer därför på Mark- och miljööverdomstolen att pröva frågan om rättegångskostnader.

CL är vinnande part i Mark- och miljööverdomstolen och bolaget ska därför ersätta hans rättegångskostnader. Det yrkade beloppet är skäligt.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga A

Överklagande senast 2019-03-05

Ulrika Agerskans
Protokollet uppvisat/

Hur man överklagar Mark- och miljööverdomstolens avgörande

Den som vill överklaga Mark- och miljööverdomstolens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Mark- och miljööverdomstolen.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till Mark- och miljööverdomstolen senast den dag som anges i slutet av Mark- och miljööverdomstolens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar Mark- och miljööverdomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningsstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rätts-tillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i Mark- och

miljööverdomstolen uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (domstolens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se